

Novinkou v oblasti platobných kariet bolo spustenie poskytovania mobilných platieb v spolupráci so spoločnosťou Google pod názvom GooglePay. Službu pre svojich držiteľov kariet vo februári 2018 zaviedlo 5 bánk pre karty s logami kartových spoločností MasterCard a VISA.²⁰

4.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI

HODNOTENIE SSS A ICH LINIEK

Národná banka Slovenska ako súčasť Eurosystemu sa spolupodieľala na vypracovaní stanoviska pre Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., a Národný centrálny depozitár cenných papierov, a. s., v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. 7. 2014 o zlepšení vyrovnaní transakcií s cennými papiermi v EÚ, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/EC a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (CSDR). Žiadosti centrálnych depozitárov o udelenie povolenia posudzovala NBS ako relevantná autorita podľa článku 12 ods. 1 nariadenia č. 909/2014.

Eurosystem vydal v prípade oboch depozitárov pozitívne stanovisko, ktorého súčasťou bolo aj viacero odporúčaní. Ich naplnenie prispieje k dosiahnutiu úplného súladu CDCP, a. s. a NDCDP,

a. s. s požiadavkami CSDR. Finálne stanovisko odsúhlasila Rada guvernérov ECB.

EUROSYSTEM, TARGET2 SECURITIES

Prevádzka spoločnej platformy Target2 Securities (T2S) bola v roku 2018 stabilná. NBS sa zúčastňovala na testovaní novej verzie T2S. Verzia 2.0 bola uvedená do prevádzky v júni 2018, umožnila spracovanie transakcií v T2S aj v iných menách ako euro. V priebehu roka 2018 v účasti T2S nastali viaceré zmeny:

- október 2018 – migrácia dánskej koruny DKK do T2S, teda pripojenie dánskeho RTGS systému (Kronos2) do T2S v záujme umožnenia vyrovnaní DKK v T2S a migrácia VP Securities na účely vyrovňovania v DKK (doposiaľ VP Securities vykonával v T2S iba vyrovnanie v euromene),
- migrácia nového francúzskeho depozitára ID2S do T2S,
- pripojenie centrálnej banky Írska (CBI) do T2S,
- zrušenie účasti luxemburského depozitára VP Lux v T2S vzhľadom na ukončenie jeho činnosti.

Schválené návrhy na zmenu, ktoré sa stanú obsahom ďalšej novej verzie, sú vždy predmetom konzultácií na národných trhoch.

NBS sa zapojila do písomných konzultácií týkajúcich sa harmonizácie a zabezpečovala monitoring plnenia harmonizačných štandardov v rámci národného trhu.

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky pripravuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje široké portfólio štatistík, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, iných činností Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajovú základňu tvoria údaje finančných aj nefinančných subjektov. Okrem interných používateľov NBS ju využívajú aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, médiá a široká verejnosť.

5.1 VÝVOJ V OBLASTI ŠTATISTIKY

Menovú a finančnú štatistiku v oblasti bankového sektora v roku 2018 ovplyvnila novela zákona o bankách v súvislosti so zatriedovaním hypotekárnych úverov na štatistické účely. Metodické zmeny aj nové požiadavky Európskej centrálnej banky na vykazovanie kapitálu, rezerv a pozícií voči jednotnému mechanizmu riešenia krízových situácií neovplyvnili právny rámec zberu údajov. Interné procesy sa sústreďovali na technické vylepšenie zostavovania a analýzu údajov.

²⁰ Zdroj: banky a pobočky zahraničných bánk.

V roku 2018 sa uskutočnilo kvalitatívne zisťovanie s vybranými účastníkmi bankového sektora, týkajúce sa možnosti zavedenia jednotného vykazovacieho rámca v eurozóne. Bankový sektor bol informovaný o najnovšom vývoji v oblasti štatistického výkazníctva založenom na dátových modeloch a o projektoch prepojenia interných bankových systémov s vykazovacími povinnosťami cez bankový integrovaný slovník (BIRD). Stabilita požiadaviek vyplýva z prác na využívaní mikroúdajov z úverových registrov na zostavovanie agregovaných údajov a na integrovanom výkazníctve za bankový sektor.

V databázach cenných papierov Európskej centrálnej banky, do ktorých pravidelne prispieva aj NBS, sa pokračovalo vo zvyšovaní kvality údajov. ECB spustila vylepšenú verziu interaktívnej platformy na riadenie kvality údajov v Centralizovanej databáze vydaných cenných papierov (CSDB). Jej prostredníctvom sú centrálné banky schopné flexibilnejšie zabezpečovať zasielanie a kontrolu kvality údajov o vydaných cenných papieroch. Doplnila sa „historizácia“ a možnosť revízie údajov. Významným krokom, ktorý smeroval k prepojeniu kľúčových databáz ECB, bolo testovanie prepojenia a konzistentnosti referenčných údajov medzi databázou CSDB a databázou registra inštitúcií a pridružených subjektov RIAD. Údaje za slovenských emitentov cenných papierov sa zhodovali na 99,3 %.

Vykazovanie za investičné fondy sa podľa usmernenia ECB doplnilo o nové členenie osobitne pre investičné fondy, ktoré sleduje, či sú alebo nie sú podnikmi kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov. Na začiatku roka 2018 nastalo zlúčenie a zánik spoločností z výberovej vzorky pre štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov (faktoring, lízing a splátkový predaj). Výberová vzorka vykazujúcich subjektov sa zostavuje na obdobie troch rokov. Dotazníkovou formou sa vytvorila nová výberová vzorka spoločností, ktorá bude platná na roky 2019 až 2021 (vrátane).

V štatistike štvrtročných finančných účtov pokračovala harmonizácia s údajmi platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície. V priebehu roka 2018 nastalo významné zosúladenie údajov medzi oboma štatistickými oblasťami.

Štatistika verejných financií prešla v roku 2018 zásadnou zmenou. Požiadavky ECB, ktoré sú upravené usmernením ECB/2018/13 (mení pôvodné usmernenie ECB/2013/23) o štatistike financií verejnej správy, sa v dôsledku požiadaviek používateľov fiškálnej štatistiky zmenili. Zmeny sa zamerali na zosúladenie s transmisným programom Európskeho systému národných účtov (tzv. ESA TP), na lepšiu porovnateľnosť údajov medzi jednotlivými krajinami Európskej únie, na vyjasnenie terminológie a tiež na vyňatie ukazovateľov, ktoré je možné odvodiť zo zasielaných údajov.

Vo februári 2018 bola podpísaná dohoda o vzájomnej spolupráci a poskytovaní štatistických údajov a štatistických informácií medzi Národnou bankou Slovenska a Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky. Dohoda zohľadňuje potrebu špecifikácie štatistických údajov o jednotlivých ekonomických ukazovateľoch v číselnom a vecnom členení v zmysle požiadaviek medzinárodných inštitúcií a v súlade s právnymi predpismi ECB. Vytvorená databáza finančných ukazovateľov bude slúžiť na zostavovanie štatistiky platobnej bilancie, finančných účtov, ostatných finančných sprostredkovateľov a pre potreby menových analýz. Použitím týchto údajov NBS zabezpečí zvýšenie kvality zbieraných údajov a doplní údajové medzery aj za predchádzajúce obdobia.

V marci 2018 bol podpísaný protokol č. 2 k rámcovej zmluve o vzájomnej spolupráci pri poskytovaní štatistických údajov a štatistických informácií medzi NBS a Štatistickým úradom SR.

V auguste 2018 bola podpísaná zmluva o dodávke licencií Qlik s dodávateľskou spoločnosťou. V jej rámci boli zároveň obstarané konzultačné a školiace práce v tomto business intelligence (BI) nástroji. Hlavným cieľom bolo zvýšenie kvality a spracovania údajov. V priebehu roka sa implementovali moduly z oblasti štatistiky cenných papierov, bilančnej štatistiky, úrokových sadzieb, ostatných finančných sprostredkovateľov, štatistiky platobnej bilancie, vládnej štatistiky, finančných účtov a štatistiky z oblasti priamych zahraničných investícií a služieb.

V oblasti kapitálového trhu vyplynula z novelizácie zákona o kolektívnom investovaní potre-

ba zosúladaenia opatrenia NBS č. 3/2012, ktoré ustanovuje predkladanie výkazov správcovskými spoločnosťami a depozitármi podielových fondov. V dôsledku zmeny názvu pôvodného právneho predpisu bolo nevyhnutné vypracovať nový právny predpis, ktorý zrušil pôvodné opatrenie. S účinnosťou od 31. 12. 2018 vstúpilo do platnosti opatrenie č. 11/2018 o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami, zahraničnými správcovskými spoločnosťami, samosprávnymi investičnými fondmi a depozitármi fondov. Novelou zákona o kolektívnom investovaní sa zaviedla možnosť využívania nových foriem kolektívneho investovania prostredníctvom fondov s premenlivým základným imaním (SICAV). Preto nastala úprava v členení fondov a vo vymedzení niektorých základných pojmov.

Ďalšia významná zmena nastala prijatím smernice Európskeho parlamentu a rady 2014/65/EÚ (MiFID II) a nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 600/2014 (MiFIR). Cieľom novej európskej smernice, spolu s množstvom súvisiacich predpisov a dokumentov, je zvýšiť ochranu investorov a transparentnosť obchodovania finančných nástrojov v Európskej únii. To sa dosiahne posilnením súčasných európskych pravidiel na trhoch s cennými papiermi a novou reguláciou. Smernica MiFID II a nariadenie MiFIR nadobudli účinnosť 3. 1. 2018. Reagovali na ne aj viaceré novelizácie opatrenia NBS č. 13/2014, ktoré sa vzťahuje na predkladanie výkazov, hlásení a iných správ obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi. Z implementácie smernice vyplynul vznik nových hlásení – hlavná zmena nastala v zbere údajov o uzatvorených obchodoch, kde sa zmenil vzor hlásenia i systém zberu. Nastavilo sa aj automatizované odosielanie štatistických údajov z týchto hlásení z NBS do Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA) na mesačnej báze a výmena štatistických údajov medzi centrálnymi bankami.

V oblasti poisťného trhu sa pozornosť sústredila na zabezpečenie požiadaviek ECB a Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poisťenie zamestnancov (EIOPA), predovšetkým na splnenie nových požiadaviek a zvýšenie kvality reportovaných údajov. ECB rozšírila požiadavky

o vykazovanie údajov za novú položku – rekonštitučnú rezervu. V dôsledku toho bolo potrebné vykonať revíziu historických údajov od 1. štvrťroku 2016. V rámci revízie sa doplnili i doteraz nevykazované údaje za nefinančné aktíva a členenie investícií do podielových fondov podľa typu fondov. Na základe dostupných auditovaných údajov z ročného výkazníctva Solventnosti II sa vykonala revízia aj ročných údajov za roky 2016 a 2017. Po prvýkrát sa urobila analýza údajov dostupných za pobočky poisťovní z iného členského štátu EÚ porovnaním údajov z národných zdrojov a zdrojov EIOPA. Uskutočnili sa stretnutia s odborom dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením a odborom regulácie NBS, ktorých cieľom bolo definovanie interných kontrol nad rámec taxonomie Solventnosti II aplikovateľných v roku 2019. Významný posun v automatizácii kontrol vstupných zdrojových údajov pre spracovanie výstupných zostáv do ECB znamenalo zavedenie používania nástroja BI – Qlik pre výkazy poisťného trhu.

V oblasti dôchodkového sporenia sa ukončili procesy predchádzajúce legislatívnym úpravám európskych inštitúcií na zabezpečenie požiadaviek na zber údajov za penzijné fondy. ECB vydaním nariadenia o požiadavkách na štatistické vykazovanie pre penzijné fondy (ECB/2018/2) oproti doterajšiemu stavu skrátila termíny predkladania a rozšírila štruktúru údajov o geografické protistrany. EIOPA v rozhodnutí rady orgánov dohľadu (EIOPA-BoS/18-114) o požiadavkách na pravidelné poskytovanie údajov zaviedol vykazovacie povinnosti poskytovania štvrtročných a ročných údajov o zamestnaneckých dôchodkových schémach. Údaje sa budú zbierať a následne zasielať do EIOPA prostredníctvom Štatistického zberového portálu NBS. Do oboch európskych inštitúcií budú požadované údaje predkladané prvýkrát za tretí štvrtrok 2019.

Najvýznamnejšou zmenou v oblasti štatistiky platobnej bilancie bolo prijatie usmernenia ECB/2018/19 (mení pôvodné usmernenie ECB/2011/23) na štatistické vykazovanie v oblasti externej štatistiky. ECB týmto usmernením s účinnosťou od marca 2021 zavádza nové požiadavky v oblasti menovej štruktúry vybraných položiek medzinárodnej investičnej pozície, rozšírenie štruktúry finančných nástrojov platobnej

bilancie a detailnejšie sektorové a geografické členenie.

Významnými boli aj pokračujúce práce na zme-
ne nariadenia Európskeho parlamentu a Rady
č.184/2005 o štatistike spoločnosti v oblasti
platobnej bilancie, medzinárodného obchodu
so službami a priamych zahraničných investícií
a implementácie nového nariadenia o európskej
podnikovej štatistike (FRIBS). Rozšírenie požiadaviek sa v budúcnosti bude dotýkať hlavne oblasti
štatistiky cezhraničných služieb.

V apríli 2018 sa uskutočnilo pracovné stretnutie
medzi NBS a Štatistickým úradom SR. Výsledkom
bolo vytvorenie spoločnej pracovnej skupiny
k téme nerezidentských transakcií v zahranič-
nom obchode. Spolupráca so Štatistickým úra-
dom SR pokračovala aj v oblasti hrubého národ-
ného dôchodku v rámci misie Eurostatu, ktorej
súčasťou boli viaceré kolá metodických otázok
k údajom platobnej bilancie.

Vykazovanie za subjekty, na ktoré sa vzťahuje
devízová ohlasovacia povinnosť v predklada-
ní hlásení prostredníctvom nového informač-
ného systému, sa v roku 2018 rozšírilo o nové
požiadavky vo forme troch ročných hlásení.
Povinnosť predkladania hlásení pre štatistiku
nebankových subjektov je upravená v ustano-
veniach devízového zákona a zákona, ktorým
sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej
rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení nes-
korších predpisov, v znení zákona č. 602/2003
Z. z. Štruktúra, rozsah, obsah, členenie, termíny,
forma, spôsob, postup a miesto predkladania je
ustanovená opatrením Národnej banky Sloven-
ska č. 280/2018 Z. z. z 25. 9. 2018 o predkladaní
hlásení podľa devízového zákona.

5.2 INFORMAČNÉ SYSTÉMY

Zber, spracovanie a uchovávanie údajov na
štatistické a na účely dohľadu od vykazujúcich
subjektov sa vykonávalo v roku 2018 pros-
tredníctvom informačného systému štatistic-

ký zberový portál (IS ŠZP). Do IS ŠZP sa počas
roka implementovali nové taxonómie slúžiace
na vykazovanie údajov dohľadu pre potreby
Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA),
EIOPA a ECB. Optimalizovali sa funkčnosti v ob-
lasti vykazovania pre ESMA a niektoré čiastkové
funkčnosti.

Koncom roku 2018 bolo v IS ŠZP zaevidovaných
4 075 vykazujúcich subjektov – 29 z bankového
sektora, 38 z ostatného finančného sprostredko-
vania, 54 z poisťného trhu, 134 z kapitálového
trhu (obchodníci s cennými papiermi, podielo-
vé fondy, správcovské spoločnosti, burza cen-
ných papierov a centrálni depozitári cenných
papierov), 45 z trhu dôchodkového sporenia
a 3 775 subjektov vykazujúcich podľa opatrenia
NBS o predkladaní hlásení podľa devízového zá-
kona.

V roku 2018 bolo naprojektovaných 160 výka-
zov, ktorých prostredníctvom sa údaje zbierajú
na základe národnej legislatívy, 306 zbieraných
na základe legislatívy EBA, 109 pre EIOPA a 2 vý-
kazy podľa smernice Európskeho parlamentu
a Rady o správcoch alternatívnych investičných
fondov (AIFMD).

Taktiež pokračovala transformácia a migrácia
historických údajov z vybraných výkazov zbiera-
ných v roku 2015 a starších do systému IS ŠZP.
Zároveň prebiehali práce na príprave metapopi-
su pre migráciu ďalších výkazov.

Kvalita údajov a zvýšenie úrovne spracovania
boli v roku 2018 zabezpečené aj naďalej rozvíja-
júcimi sa modulmi nástrojov BI. V rámci rozvoja
BI sa realizoval „proof of concept“, v rámci ktoré-
ho sa vyriešilo nahrávanie údajov do databázy
a napojenie na nástroje BI.

Počas roku vznikol nový projekt rozvoja zberu
dát v NBS, ktorý by mal zahŕňať jednotnú auten-
tifikáciu vykazujúcich subjektov, racionálnejšie
rozloženie funkcionality v jednotlivých zbero-
vých systémoch, rozvoj datawarehouseu a použi-
tie BI nástrojov.